

Με την υπόδειξη του Μάνου Ποντικάκη

Ο μικρόκοσμος, που παρουσιάζεται στην Παρόδιο Στοά του Πανεπιστημίου Αθηνών, βασίζεται στα θεατρικά προσωπεία σύμφωνα με την παράδοση της αρχαίας τραγωδίας. Όμως αυτή η πρώτη εντύπωση-θεώρηση θα μπορούσε να αντικατασταθεί από μια άλλη: ότι δηλαδή όσα εικονολογικά δηλώνονται δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια ερμηνεία του καλλιτέχνη Μάνου Ποντικάκη.

Πρόκειται, συνεπώς, για μια ελευθεριάζουσα απόδοση, για μια σειρά επιλογών που η φαντασία του δημιουργού περιγράφει -και εντέλει ορίζει- ποιο προσωπείο αντιστοιχεί σε ποιο 'πρόσωπο'. Είναι, με άλλα λόγια, μια συμβατική αποδοχή, μια εκδοχή προσωποποίησης των προσωπείων, που μπορεί να μετέρχεται κοινών αποδεκτών συμβολικών στοιχείων, μπορεί, ωστόσο, και να μην διαθέτει κάτι ανάλογο.

Είναι, πάντως, ενδιαφέρον ότι οι μυθολογικές/θεατρικές αποδόσεις των προσωπείων, όταν αφορούν σε ηρωίδες, διατείνονται μια κάποια έμφυλη υπόσταση, διότι οι επιζωγραφισμοί σε συνδυασμό με επιμέρους δευτερογενή χαρακτηριστικά δεν επιτρέπουν παρερμηνείες. Αντιθέτως, συμβαίνει με τους ήρωες, που αποδίδονται αχρωμάτιστοι και σε συνδυασμό με μια εκλεκτικού τύπου αφαιρετική απόδοση των χαρακτηριστικών τους στοιχείων.

Θα μπορούσε ίσως να διατυπωθεί ότι προκύπτουν -υπαινικτικά μιλώντας- άηχοι διμερείς ή και τριμερείς διάλογοι μεταξύ των προσωπείων, οι οποίοι τοποθετούνται ενώπιον ενός χορού, που βρίσκεται στο βάθος του εκθεσιακού χώρου.

Οι επιδραστικές επιβολές ενός κλασικότροπου παρελθόντος είναι πάντοτε πολλές και ιδιαζόντως ισχυρές. Με την υπόδειξη, όμως, του Μάνου Ποντικάκη, αποκτούν μια γειωμένη, ανθρωπινότερη εκδοχή, στη λογική της υπόστασης που έχει μια κούκλα/mannequin σε μια βιτρίνα. Η κριτική διάσταση γίνεται πλέον πιο εμφανής και διαπιστώνουμε την ιδιοφυή σύζευξη μεταξύ ενός έργου τέχνης και μιας μετουσιωμένης πραμάτειας, με όσες ανατροπές μπορεί αυτή να επιφέρει στο φευγαλέο βλέμμα του τυχαίου περαστικού και του θερινού ταξιδιώτη.